

הליכות עולם

עלון הלכתי מבית הוראה "צדק ומשפט" יבנאל עורך העלון: הרב יעקב ועקנין

ק"ק יבנאל
בנשיאות כ"ק אדמו"ר מוהרא"ש שליט"א

שבת קודש
הדלקת נרות: 17:48
צאת השבת: 18:49
ר"ת*: 19:31
*כולל דקה לתוספת

אין לקרוא את העלון בשעת התפילה
יש לשמור על קדושת הגליון

לרפואת הרבנית יחנא שפרה בת סאסיה תחי'

לעילוי נשמת **אניטה חנה בת רגינה** ע"ה

נושא השבוע: רבותי תמחלו זה לזהו'

מאת: הרב יעקב ועקנין

זכינו לציית את רבינו ולהיות בציון הקדוש באומן, ועם כל המניעות שעברו על כל אנ"ש ללא יוצא מן הכלל, כשהגענו לאומן - הכל הפך לנעימות, ולהרגשת האור הנפלא, הבוקע מארון הקודש הטמון שם, שם מקבלים את התירושים מודע עשרות האלפים באים מכל קצווי תבל, רק מי ששוהה בציון הקדוש באומן יכול להבין את כוחו של רבינו.

ובדרשות ציין מוהרא"ש שליט"א שעכשיו מתחיל מבחן "אמונת חכמים", ומי ששמח כל השנה ומאוסר על הזכות שזכה להיות באומן בראש השנה וכפי שהתבטא רבינו ז"ל - "אכלו מעדנים ושתו ממתקים", יש לו אמונת חכמים, אך מי שלא שמח זה פגם באמונת החכמים. וזה על פי דברי חז"ל על כל מיני גדולי צדיקים שהיו שמחים במצוות מאד, "כל מי שיש לו מזוזה בפתחו" או "ההולך ד' אמות בארץ ישראל מובטח לו שהוא בן העוה"ב" והרי כולם זהירים במצוות אלו? אלא שהחילוק הוא - אם אתה מרגיש שמחה עצומה במזוזה בפתח אם אתה מאוסר ורוקד משמחה בזה שאתה הולך ד' אמות בארץ ישראל אז זוכה לשכר של מצווה זו, וגם אנו שזכינו להיות באומן, אם נראה לקב"ה שאנחנו שמחים בזכות שנתן לנו את רבינו נאכל מעדנים ונשתה ממתקים ונשמח בזכות הזו שרבינו ז"ל אמר "אכלו מעדנים..." אז האמונת חכמים תועיל לו להשפעת טוב על כל השנה, כי אמונת חכמים היא המושכת את כל הישועות.

מ"מ את שלב א' - יום המשפט, עברנו ע"י העורך דין הגדול והנפלא שייצג אותנו, אך עכשיו מתקרבים לחתימה, וידוע ש"הכל הולך אחר החיתום", ויש לנו לעשות כל שביכולתנו שתהיה חתימה טובה על מה

שפעל רבינו בשבילנו בראש השנה, ובמה זה תלוי? במצוות ש"בין אדם לחבירו", הרי יום הכיפורים מכפר על הכל מלבד "מצוות שבין אדם לחבירו" שאין יום הכיפורים מכפר עד שירצה (פייס) את חבירו, ואת זה צריכים לזכור שאין שום חילוק בין מצוות אדם לקב"ה לבין מצוות בין אדם לחבירו, זה בזה תלוי, ואין להסתמך בשום פנים ואופן על המנהג שמכריזים ליל כל נדרי "רבותי תמחלו זה לזה" וכולם צועקים "מחלנו" - זה מועיל למי שלא יודע ולא זוכר, אך מי שיודע שיש לו דין ודברים עם כל הסובבים אותו חייב ללכת ולהתפייס, הורים עם ילדיהם, אחים ואחיות בינם לבין עצמם, שכנים וכדו', ובפרט בדיני ממונות ובחשש גדל, לא יועיל עד שישב את הגזל או בדיני ממונות שיגיע לדין תורה, אך לא יורה היתר לעצמו, ובעיקר יש להיפטר מחובות למטה כדי להיפטר מהחובות שלמעלה.

חתימה טובה ופתקא טבא.

מעשה שהיה

מאת: דן כהן
ישועת ה' כהרף עין

כשבני הקטן היה בן שנתיים, הוא נפל בגינה באמצע משחק וקיבל חבטה חזקה בראש. הבדיקות הרפואיות שערכנו לו מיד בבית החולים הצביעו על כך שהילד סובל משבר רציני בגולגולת, מה שהחמיר את המצב הייתה העובדה שהשבר היה קרוב מאוד למוח.

להסתכל על הראש שלו היה מפחיד. חצי ראש היה קשה מאוד בגלל עצם הגולגולת, והחצי השני היה רך כמו ספוג כתוצאה מהחבטה. הרכות של הראש בצד הזה הייתה ממש כמו להכניס את היד בכוס מים. מחריד ביותר.

הכנסנו את הילד לסדרת בדיקות מקיפות וטיפולים שונים אצל רופאים מומחים והתפללנו לישועה.

באותו זמן היה מאושפז הדוד שלי בבית החולים בגלל שושנה ברגל. הדוד הוא אדם חשוב שעזר הרבה לקהילתו של הצדיק מיבנאל וזוכה להכרת טובה גדולה בשל כך. כמה ימים אחרי האישפוז הוא שוחרר לביתו ושם הוא הונחה לשכב ולנוח, להפתעתו ולהפתעתנו הגיע הצדיק מיבנאל עד לביתו בדרום הרחוק כדי לקיים מצוות ביקור חולים.

ניצלתי את ההזדמנות היקרה הזו והבאתי את הבן הקטן שלי כדי שיקבל את ברכתו של הצדיק להחלמה מהירה. הצדיק ליטף אותו בראשו וברך אותו. אחרי כדקה פנה אליי הצדיק ואמר: "המוח בסדר, אין לו כלום".

למחרת בבוקר היינו שוב צריכים לקחת את הילד לבדיקת שגרתית שנקבעה לו מראש, הרופא בדק ובדק ואז פנה אלינו בהפתעה גמורה: "אין לילד כלום, השבר בגולגולת התאחה לגמרי". הוא עיין שוב בתיק הרפואי, ביקש שנשב על ידו בשולחן ואמר: "מה שאני גיד לכם עכשיו נשמע הזוי לגמרי ביחס למקרה שבו הבן שלכם היה, אבל כבר ממחר באופן עקרוני הוא כבר יכול לחזור לנ הילדים כרגיל. הוא בריא לגמרי".

כמה ימים לאחר מכן הגענו שוב לבדיקות חוזרות, הכל יצא תקין לגמרי חסדי ה'. אשרינו שזכינו להיות מקורבים אל הצדיק מיבנאל, אשרינו ברוחניות ואשרינו בגשמיות.

זמני תפילות ליום כיפור		בית הכנסת המרכזי - אשכנזי		בית הכנסת הגדול	
כולל תפארת בנימין - נוסח עדת תימן	כל נדרי: 17:20	כל נדרי: 17:20	17:09	כל נדרי: 17:09	17:09
	שחרית: 8:30	שחרית: 8:30	4:35	שחרית: 7:00	4:35
	מנחה: 15:45	מנחה: 15:45	7:00	שחרית ב': (בישיבה) 14:30	7:00
	נעילה: 17:15	נעילה: 17:15	15:15	מנחה ב': (בישיבה) 15:15	15:15
	ערבית וסיום הצום: 18:20	ערבית וסיום הצום: 18:20	17:00	נעילה: 17:00	17:00
	סיום הצום (ר"ת): 18:42	סיום הצום (ר"ת): 18:42	18:20	ערבית וסיום הצום: 18:20	18:20
	אבות ובנים: 20:15	אבות ובנים: 20:15	18:42	סיום הצום (ר"ת): 18:42	18:42
	ברכת לבנה מנין א': 20:00	ברכת לבנה מנין א': 20:00	20:15	אבות ובנים: 20:15	20:15
	מנין ב': 21:15	מנין ב': 21:15	20:00	ברכת לבנה מנין א': 20:00	20:00
			21:15	מנין ב': 21:15	21:15

שמיטה למהדרין

הוראה לכלל אנ"ש מאת כ"ק אדמו"ר מוהרא"ש שליט"א

שלום וברכה אל נד סולמון נ"י

לנכון קבלתי את מכתבך. אני מאד מאד נגד קולות בענין מצוות שביעית, ואם גדולי הצדיקים והרבנים שברורות הקורמים צעקו נגד היתר מכירה וכו', שזה סתם לצינות וכו', אזי מי אנחנו לשנות את דבריהם, ולכן אני לא רוצה בשום פנים ואופן שיקולו בעניני שביעית וכו', בבית הרבש"ל "אהל אברהם" שכל החיים שלי תלויים בו, ולא איכפת לי אם לא יתנו יותר וכו', כי הקדוש ברוך הוא, הוא הנותן ולא אלו התורמים, ולכן אני לא מפחד מאף אחד רק את אלקים אני ירא, ולכן אני מאד מאד נגד לקחת וכו', או לקנות מהיתר מכירה וכו', עם כל הכבוד של רבנים מפורסמים שהיתרו את זה, אבל אנחנו הולכים לחומרה ובשום פנים ואופן לא מסכים עם היתר מכירה, ואין פה שום פגיעה לאף רב וגאון שמתיר. ולכן אני לא רוצה שבשום פנים יקחו ירקות ופירות וכו', מהיתר מכירה בשביעית, ואת זה אתה יכול לפרסם בשמי, ואני עומד על זה מאד מאד חזק.

ברית מילה לפני יום כיפור

מאת הרב יצחק זילברשטיין שליט"א

עולה חדש מברית המועצות, החל לחזור למקורות וללמוד אודות יהדותו, והנה יממה אחת לפני יום הכיפורים, מגלה הבחור שהוא ערל, מיהר הבחור ופנה לרופא-מוהל ירא שמיים וביקש מהמוהל

"אנא מהר נא והסר את הערלה מבשרי, ואני מוכן לשלם ככל אשר תשית עלי ובתנאי שלא אכנס ליום הקדוש בעוד העולה דבוקה ב"!

אולם המוהל אמר לו שאם ימול אותו עכשיו ייחשב כ'חולה מסוכן' ואז לא יוכל להתענות ביום הכיפורים, לכן הוא מציע שיחכה עד אחרי יום הכיפורים, וילכו לשאול בעצת פוסק הדור מה לעשות?

השאלה הובאה לגר"י אלישיב זצ"ל והשיב: אומנם בשבת כתוב "זכור ושמור" שעל האדם לדאוג ולשמור שלא יבוא לידי חילול שבת כבר מיום רביעי, ולכן אסור למול ביום רביעי ברית דחוייה, אך ביום הכיפורים שלא נאמר "זכור ושמור" מותר לבחור למול עצמו לפני יום כיפור אע"פ שיכול לבוא למצב שיחללו עליו את יום הכיפורים.

(הערה: ביום הכיפורים שחל בשבת יהיה אסור לבחור זה למול עצמו).

כבר הסתדרתי

מעשה שאירע בבית תלמיד חכם שחיו בצמצום רב על מנת שהבעל יוכל לשבת ולעסוק בתורה והנה הגיע להם מטעם העירייה שיש להם חוב בסך 20,000 ₪ ויש לפרועו תוך חודש, האשה באה אל בעלה ובקשה שיעשה השתדלות לפרנסה כי אין מהיכן לשלם סכום גבוה של 20,000 ₪, ואם לא ישלמו בהקדם יקבלו קנס גבוה, הבעל אמר לה שההשתדלות מצידו בשביל הפרנסה זה להוסיף בלימוד התורה ולכן במקום שיגיע לבית בשעה 23:00 בלילה יוסיף בלימוד עד שעה חצות בלילה, והנה למחרת ניגש אליו אדם ואמר לו שכבר מחפש אותו זמן רב על שסייע בעדו בעבר למצוא דירה מוצלחת מכל הבחינות, כיווני אוויר, סמוכה לים, ולמוסדות תורה, ולאחר ששכר אותה לבסוף קנה את הדירה, מגיע לו דמי תיווך בסך 20,000 ₪, וכתב לו צ'ק בסך הנ"ל.

הבעל מגיע לביתו שמח ונתן את הצ'ק לאשתו וטרם הודתה על הישועה בקשה מבעלה שכיוון שכבר נושענו, תבטל את הנדר שקבלת ללמוד עד חצות בלילה ושיחזור לבית מוקדם כמו פעם בשעה 23:00 בלילה. והרב פסק שאין לבטל את הנדר אלא עליו להמשיך ללמוד זמן שלם של חצי שנה עד חצות בלילה ורק לאחר מכן יוכל לחזור מוקדם בשעה 23:00.

....

לא אחת אנחנו נפגשים בכל מיני מצבים שבהם נודרים כדי לזכות לישועה או להינצל מן הצרה וכשזוכים צצים כל מיני מחשבות כג"ל "גם אם בעלי לא היה מוסיף בלימוד היה מקבל את הסכום הדרוש", "גם אם לא הייתי נודר הייתה לי חניה" וכדו', וצריך להיזהר מעונן נדרים, שזה חמור מאוד ולא כדאי לשחק באש. וכן בענין קבלות שאדם מקבל בשעת נעילה חייב לקיים.

מאת: הרב יעקב ועקנין

לעת עתה מבירו שערותי המקומות המוכרים "שמיטה למהדרין" הם:

- א. "סופר יבנאל" בהנהלת סולמון.
- ב. בית התבשיל לשאול את אשר סלמה על כל משלוח שמגיע (ולא לקחת בלי לברר).
- ג. "ינינות ביתן" טבריה (היכן שהיו פעם מחסני כמעט חינם) מול אורנג' (בהכשר הרב אפרתי והרב שניאור זלמן רווח).
- ד. "מכולת הקריה": בהנהלת אלי חניה (קריית שמואל, טבריה).
- ה. "מכולת הרמב"ם" (קריית שמואל, טבריה).
- ו. "מעייני 2000" בטבריה - בקריית שמואל רח' מיכאל. בהכשר הרב אפרתי והרב שניאור זלמן רווח.

אזהרה: אין לקנות ברשתות "ש" וגם לא ברשת "דמי לוי" בשיכון ד', כיוון שהם מסתמכים על היתר מכירה. מ"מ ייתכן שהם יביאו שקיות ארוזות וסגורות עם הכשר למחמירים בשמיטה. ובזכות שמירת השמיטה כהלכתה נזכה לגאולה הקרובה בקרוב ממש.

שנת תשע"ה בתחילתה ויש להיזהר כבר מרגע זה בקניית ירקות, כיוון שבירקות הולכים משעת לקיטה, ולכן לא לקנות במקומות ללא כשרות מהודרת. וכאן המקום לעורר שלא להסתמך על המוכר, אלא על תעודת כשרות טובה מהכשרים גבוהים ומוכרים. ההלכה היא שפירות שביעית: ניתנו לאכילה, לשתייה, לסיכה, להדלקת הנר, ולצביעה.

"לאכלה" - ולא להפסד: אסור לאבד מאכל אף שנפסל לאכילת אדם, כל עוד זה ראוי למאכל בהמה וזה כולל לא לאבד שאריות אוכל ניכרות שנשארו אם עדיין ראויים למאכל אדם או בהמה.

"לאכלה" - ולא לסחורה: אסור לקנות או למכור פירות שביעית, ומה שאוצר בית דין גובים תשלום זה עבור הוצאות.

השלכת שיירי מאכל: אסור להשליך את שיירי המאכל כמות שהם לפח האשפה משום שמפסידם, ומשום בזיון, יש אומרים: שיניח את שיירי המאכל בתוך ניילון ולהכניסם כך לתוך פח האשפה, ויש אומרים: לעשות כך אלא אומרים שאת שיירי פירות שביעית יניחם בפח מיוחד לפירות שביעית עד שירקבו ורק אחרי שירקבו מותר לזרוקם.

יין של שביעית: יש להיזהר לא להפסידו בהבדלה לכבות בו נר ולא למרוח יין על עינו ומצחו או בליל הסדר אסור לשפוך יין של שביעית ב"אמירת שפוך חמתך" באמירת דצ"ך עד"ש באח"ב.

שאלה: מה דין מעוברת ומניקה חולה וקטן לפני צום יום הכיפורים?

מאת: הרב גד סולמון

תשובה: (בנוי ומויסד על פי פסקיו של מרן הגרע"י זצוק"ל, ועל פי מה שקבלתי ושמעתי ממור"ר הרב הגאון משה פנירי שליט"א).

הגדרת "שיעורים"

חולה שהותר לו לשתות או לאכול שיעור הנצרך לו ואינו מוכרח לאכול כהרגלו, יש להורות לו תחילה לשתות ולאכול לשיעורים, היינו שישתה או יאכל פחות מכשיעור שמתחייב על אכילתו כרת, ויפסיק בשתיה או באכילה שיעור זמן בכדי אכילת פרס, על מנת שלא יצטרפו האכילה לשיעור ככותבת שהוא כ-44 גרם, והשתיה לשיעור של רוב רביעית (מלא לוגמיו), שהוא 40 ס"ס.

במצב שהרופא או החולה אומרים שאין די לו באכילה ושתייה לשיעורים, יש להורות לו לאכול ולשתות כהרגלו כשיעור הנצרך לו.

שתייה לשיעורים

שיעור שתייה לשיעורים, כפי הסכמת רוב גדולי ההוראה בימינו הוא: 30-35 ס"ק מים, וימתין ביניהם חמש דקות, ועדיף יותר שישתה משקה המזין, כגון מיץ ענבים או תפוחים, או משקה אחר.

וכשהצורך לשתות יותר בתכיפות, יש להקל ולשתות כל חצי דקה, ולכל הפחות כל רבע דקה כעיקר הדין.

אכילה לשיעורים

שיעור אכילה לשיעורים הוא 10 גרם אוכל, כולל הלפתן (לערך ביסקוויט אחד) – ולהמתין 9 דקות מתחילת אכילה ראשונה לתחילת אכילה שניה (כולל זמן האכילה עצמה). וכשהרופא אומר שיש לאכול יותר בתכיפות, יש להקל כל חמש דקות (לפי העניין).

אכילה ושתייה אינם מצטרפים

כשהותר לאכול לשיעורים הותר גם לשתות, כיון שאכילה צריכה שתייה, ומותר לאכול ולשתות את השיעורים יחד, ואין צריך להמתין בין אכילה לשתיה, כיון שאכילה ושתייה אינם מצטרפים לשיעור חיוב כרת.

לכן אשה מעוברת או מניקה או אדם מבוגר וחלש או חולה, עדיף שישארו בביתם הממוזג במנוחה ללא כל מאמץ בעבודות הבית וכיוצא, ובאופן שהאשה מעוברת או מניקה וחלשה ביותר וצריכה סיוע מבעלה, (ובפרט במשפחות מרובות ילדים), אין על הבעל ללכת להתפלל בבית הכנסת אלא יש לו להישאר בביתו ולסייע לאשתו בכל הנצרך, ויתפלל ביחידות בביתו.

בליעת גלולה ביום כיפור

חולה שאין בו סכנה, או הסובל מבעיות נפשיות וכיוצא, הצריך ליטול גלולה, אם ביכולתו לבלוע את

הגלולה ללא מים עדיף שיעשה כן, אך אם אינו יכול בכך, יבלע את הגלולה עם מים מרים, ע"י שישרה קליפה של רימון למשך כמה שעות בתוך מים, או תה עם תמצית מרוכזת ביותר, או ע"י שישרה במים מעט גרגירי חילבה, או יתן במים מעט טיפות של לענה.

גולות אנטיביוטיקה או בנוזל, בדרך כלל אפשר לקחתן על קיבה ריקה, ויש להיוועץ עם רופא חרדי לדבר ה'.

כל חולה במחלה כל שהיא יתייעץ קודם הצום עם רב מומחה.

דין מעוברת

"הכל חייבים להתענות ביום הכפורים, ואף נשים מעוברות ומניקות מתענות ומשלימות" (גמרא פסחים נד.).

ושמעתי ממרן הגר"ע יוסף זצוק"ל, שאם חז"ל קבעו כך, אם כן יש בכוחם של הנשים להתענות ולא יארע להם כל רע, כי חז"ל קבעו "מתענות – ומשלימות", בעזר ה'.

ולכן אשה גם בחודשים מתקדמים אם הריונה תקין וגם לא הפילה בפעמים קודמות, אין סיבה שהצום יהיה עלול לגרום נזק לה או לעובריה. אולם אם הפילה את עובריה פעמיים אחר תענית, תשאל שאלת רב.

דין יולדת

יולדת תוך שלשה ימים: אסור לה להתענות (אפילו אמרה אני יכולה והרופא מאשר לה), ולכן גם אם ילדה ב' בתשרי אינה מתענה.

משלשה ימים עד שבעה: אם אמרה בפירוש שאינה צריכה לאכול מותר לה להתענות, ואם לא אמרה מאכילים אותה ביום הכיפורים, (אפילו בסתם).

זמנים אלו מונים אותם מזמן הלידה ממש.

מכאן ואילך: הרי היא ככל אדם. אמנם ברור שאם היא חלשה במיוחד, בפרט עקב איבוד דם מרובה ורמת המוגלובין נמוכה, וכ"ש אם היא מניקה בפועל עליה לקבל חוות דעת רפואית ולשאול למורה הוראה.

יולדת בניתוח קיסרי: פטורה מהצום לכל הפחות עד שבעה ימים מהניתוח, ולאחר מכן תלוי במצבה הכללי, דין מפלת לאחר ארבעים יום להריונה, דינה כיולדת, וכנ"ל.

דין מניקה

אשה מניקה והתינוק בריא: מתענה ומשלימה, ומכל מקום כל מניקה תעשה בחכמה ולשתות הרבה חלב בערב יום הכיפורים כדי שלא יחסר מזון התינוק, (ויש המייעצים לאכול שקדים או מרציפן המרבים חלב). או יש ליעץ לה לשאוב כמה ימים קודם חלב ולהקיאאו. (בשאר מצבים תשאל שאלת חכם)

דין קטן וקטנה

קטן פחות מגיל תשע שנים: אינו מתענה כלל ביום הכיפורים, ואפילו תענית שעוות, ואף אם רוצה להתענות מוחים בידו ומאכילים אותו.

קטן בן תשע שנים שלמות: (מגיל 10), מתענה לשעות, שאם היה רגיל לאכול בשעה תשע בבוקר מאכילים אותו בשעה עשר או אחת עשרה, והכל לפי כח הבן מזגו וטבעו.

נער שהשלים י"ב שנה ונערה שהשלימה י"א שנה: (יום הכיפורים לפני הבר מצוה), בזמנינו שאין הקטנים בריאים כל כך ולא מסוגלים להתענות יום שלם כראוי, יתענו עד חצות היום ולא יותר.

נער שהשלים י"ג שנה ויום אחד, ונערה שהשלימה שנים עשרה שנים ויום אחד: מתענים ומשלימים וצריכים להתענות ביום הכיפורים, וכשרואים שהנער חלש נכון להיוועץ עם רופא קודם יום כיפור, וכתורה יעשה, ללא חומרות מיותרות, ואפילו אם יש ספק ספיקא של חשש סכנה, אמרינן ספק נפשות להקל.

חולה יולדת, וקטן, האוכלים ביום הכיפורים, אינם צריכים לקדש קודם שיאכלו, ומותר לטול ידיהם כהרגלם עד פרק הזרוע, ומברכים ברכת המזון ואומרים יעלה ויבוא ומזכירים, "ביום הכיפורים הזה ביום סליחת העוון הזה", ואם שכחו לומר יעלה ויבוא, אינם חוזרים.

שאלה: האם מותר לברך על נר שהודלק במוצאי יום הכיפורים ברכת מאורי האש?

מאת: העורך

תשובה: ראשית: השנה עושים הבדלה על יין בלבד ואין מברכים על הבשמים אפילו אם חל יום הכיפורים בשבת והסיבה כיוון שכל מוצ"ש מברכים על הבשמים כדי להשיב את הנפש היתירה על הליכת בשבת ובשבת יום הכיפורים אין נפש תירה (מ"מ מומלץ לאחר שישתה יין שיביאו לו בשמים ויברך עליהם).

לענין ברכת מאורי האש:

במוצאי יום הכיפורים מברכים ברכת "בורא מאורי האש" רק על נר ששבת (שהיה דולק מערב יום הכיפורים עד מוצאי יו"כ) אבל נר או אש שהודלקה במוצאי יו"כ אסור לברך על זה "בורא מאורי האש" והוא הדין שאם היה לו נר דולק מערב

יו"כ וכבה אין לו לברך "מאורי האש".

אבל אם אין מצוי לפנינו נר ששבת מערב יום הכיפורים יוכל לברך על נר שהודלק במוצאי יום הכיפורים שחל בשבת, (כמו השנה) ורק אם יש לפנינו נר ששבת, או שיכול להשיג בקלות נר ששבת עדיף שיברך על נר ששבת מערב יום הכיפורים עד מוצאי יום הכיפורים. מי שכבה לו הנר יכול להדליק נר חדש מנר ששבת אצל השכן.

אפשרות נוספת היא להדליק נר חדש מנר ששבת אצל השכן.

שאלה: עד מתי חייבים לצום האם עד צאת הכוכבים לפי הגאונים או לפי זמן ר"ת?

מאת: העורך

תשובה: כיוון שמרן השו"ע פסק את זמן ר"ת להלכה בסימן רס"א סעיף ב' שזה שבעים ושתים דקות אחר שקיעת החמה אפילו לפי אופק ישראל, יוצא שאם נאכל ונשתה בצאת הכוכבים הרגילה לפי הגאונים זה כאוכל ביום הכיפורים ממש, לכן מורה הלכה למעשה כ"ק אדמו"ר מוהרא"ש שליט"א שבחשש דאורייתא כגון בצאת השבת ובצאת יום הכיפורים, יש להתמיר עד צאת השבת לפי זמן ר"ת, מכל מקום יש להקל למעוברות, מניקות וחולים להם לפתוח את הצום לפי זמן הגאונים שביבנאל זה כחצי שעה לאחר השקיעה לפי אופק יבנאל.

תוספת יום הכיפורים: יש להוסיף דקה אחת לאחר זמן ר"ת.

שאלה: מתי עדיף לברך את ברכת הלבנה האם בזמנה או במוצאי יום הכיפורים?

מאת: העורך

תשובה: דבר זה קיימים שני מנהגים: מנהג ראשון - שלאחר ז' ימים שלמים מהמולד מברכים ברכת הלבנה (מנהג ברסלב לאחר ג' ימים מהמולד), כדי שתבוא מצווה זו ותכריע לטובה את כף הזכויות וזריזים מקדימים למצוות, אך יש נוהגים לאחר את ברכת הלבנה למוצאי יום הכיפורים כדי לקיימה בשמחה לאחר שה' מחל לנו וגם לקיים ילכו מחיל אל חיל, אך דעת כ"ק אדמו"ר מוהרא"ש שליט"א שלאחר תפילת ערבית במוצאי יום כיפור (כמובן לאחר זמן ר"ת) הולכים לבית עושים הבדלה נועלים את נעלי העור טועמים משהו והולכים למקווה ומברכים ברכת הלבנה בשמחה כפי ההלכה שיברכה כשהוא מבושם ורוגע ולא במהירות כשהוא רעב.

גב. לקיים מצוות ילכו מחיל אל חיל נוהגים להתחיל לבנות את הסוכה במוצאי יום הכיפורים והולכים האבות והבנים לחוג "אבות ובנים" במוצאי יום הכיפורים בהיכל הקודש, "מחיל אל חיל עם בני חיל" עם האברך היקר רב מעשים נחמן סלמה נ"י (פרסים יקרי ערך למשתתפים).

....

שאלה: במה עדיף לעשות כפרות, בכסף או בתרנוול חי?

מאת: הרב אברהם נאור

תשובה: מנהג הכפרות הוא מנהג קדום שנהגו ברוב תפוצות ישראל ולכן אל"פ שמרן בשו"ע כתב לבטל המנהג מפני "דרכי האמור", כיום נוהגים בכל תפוצות ישראל לקיים המנהג, בפרט שרבינו האריז"ל הזהיר מאוד לקיים את המנהג על"פ הסוד.

זמן עריכת הכפרות: הזמן המובחר לעריכת הכפרות הוא בערב יו"כ, יש אומרים שעדיף קודם עלות השחר (האריז"ל), ויש אומרים שעדיף דווקא ביום עצמו (א"ר), אולם כתבו הפוסקים שיש להעדיף את הזמן שהשוחטים אינם עמוסים בעבודה כדי שלא יצא מכשול ח"ו, ולכן אפשר לקיים המנהג בכל עשרת ימי תשובה, ויש לזה גם מקור בראשונים.

סדר הכפרות: נוהגים לקחת תרנגולים לכפרות כיוון שהתרנגול נקרא גבר לרמז שמכפר עלינו, ונוהגים לקחת לזכר תרנגול זכר, ולנקבה תרנגולת לנקבה, ומעוברת תיקח תרנגול ושת יתרנגולת, ועדיף שיהיו לבנים (אך אין לחזר אחריהם דווקא).

לוקחים התרנגול ומסובבים שלוש פעמים מעל הראש ואומרים "זה חליפתי, תמורתך כפרתי" וכו' (ר"ת חת"ך שהוא שם המלאך החותך חיים לכל חי) ושאר הסדר המובא בסידורים כל אחד לפי מנהגו.

טוב שבעה"ב יעשה כפרה לעצמו ולאחר מכן יעשה לשאר בני הבית

לאחר מכן נותנים התרנגול לשחיטה ומכוונים שהעוף עובר ד' מיתות בית דין שהיה ראוי לבוא עלינו, ועיקר הכוונה היא שיהרהר האדם בתשובה.

ונוהגים לתת העוף לעניים, וכתבו הפוסקים שעדיף שיקח העוף לעצמו ויתן לעניים דמי פדיון העוף כדי שלא יתביישו שנותן להם את עוונותיו.

מי שאין ידו משגת יכול לעשות כפרות בתרנוול אחד לכל בני הבית, וכן יכול לעשות כפרות בכסף בשווי של עוף, אולם כל זה כשעושים מראש על דעת שרבים יצאו בעוף אחד וכו' אבל אותם שעושים כפרות ואחר כך מוכרים אותם שוב ושוב לאנשים אחרים הרי הם מכשילים את הרבים ועוברים על גזל והונאה (נט"ג).

פיתוח מיום ראשון עד ערב חג ברציפות • בפיקוח מורי הוראה במקום

ברסלב סנטר כל מה שיהודי צריך - בנקודה אחת!
סוכות • ארבעת המינים קישוטים • פתוח ממוצאי כיפור
04-6650050

כל המטיל מלאי לכיסן של תלמידי חכמים, שמתעסק בסחורה על ידם להיות הם משתכרים בה וכן כל המנהג תלמידי חכם מוכסיו על איזה צד, וזכה ויושב בישיבה של מעלה, שהרי אף הוא מסייע בחכמתו וגורם להעמידה ואין הקדוש ברוך הוא מקפח שכן כל בריה" (בית הבחירה למאירי נג.)

דיני ממונות

הקדמת העורך לדיני ממונות:

ידוע ששעת הנעילה זה זמן גדול וקדוש, ושעת רצון מיוחדת ובתפילת הנעילה אנו אומרים "למען נחדל מעושיך דיני" לכן כולנו נעשה חשבון נפש בכל דיני הממונות, ולבקש וטהר ליבנו לעבדך באמת.

בשנה החולפת היו הרבה דיני תורה בשכירות הצימרים, אי הבנות על חריגות מתוכניות הבניה, וויכוחים על חנויות לרכבים, נזכיר את דברי ראש אבות בית הדין בארץ שאמר "שמרנית דיני התורה הם מצרות עין ח"ו", ואם נהיה מאוחדים בעלי "עין טובה", ונהיה "ברסלב" (לב בסר), שכל אחד מתבשר בטובת חבירו, אז מרבית דיני התורה ימנעו, ואין כוונתינו שמתר לחרוג מתוכניות בנייה וכדו' אלא לקיים "ואהבת לרעך כמוך" ולהגיש את הזולת מה אתה היית עושה במקומו, כגון: אם לך זה היה קורה, וכל שכן שאסור למסור את חבירו בחריגות בנייה או להתלונן לוועדה על חבירו אלא להגיע לבית דין ולסגור שם את הדין ודברים, וכבר ארעו מסירות בשאר חלקי הארץ שהרסו קומת גג שלימה לאברך שכולם הסכימו לאפשר לו בנייה על הגג ורק צר עין אחד מסר אותו והרסו לו את הבניה וכל הכסף שלוה הלך לטמיון ועוד חויב בפינוי ההרסות, או גרמו ליהודי לשבת בכלל חמש שנים על שחרר ב-50 ס"מ רח"ל.

ובאן המקום להתרות בכל מי שנוהג ללא רשיון וללא ביטוח חובה או טסט שעליו להסדיר את הענין, שלא יהיה אח"כ מהצועקים ואינם נענים, ויש להתרות בהם והם לא מציייתים להגיע לבית הוראה ואנו נטפל בזה. "והאמת והשלום אהבו".

מאת: הרב"ד משה קורן

תקציר לד' המינים:

א. כיוון שהשנה י"ט ראשון של סוכות יוצא ביום חמישי וזה מדאורייתא ונאמר "ולקחתם לכם" ודרשו ח"ל "לכם" - "משלכם", ולכן יש לקנות את ארבעת המינים במזומן או לפחות חלק מהתשלום במזומן, אך אם נותן ציק זהר מאוד שהצ'ק לא יחזור כי אז חסר ב"לכם".

ב. הקונה ד' מינים באריזה סגורה וכתוב על זה מהודר או מהודר א' והתברר שזה לא מהודר זה נחשב לפגם במקח והמקח בטל (כמובן שרק רב מומחה בד' מינים יכול להחליט אם זה מקח טעות). היום המנהג שאם קרה לו כ"ל נותנים לו אריזה אחרת ולא מחזירים לו את כספו.

ג. קנה אתרוג או לולב ומצאם רקובים באריזה הדין שעל הקונה להוכיח שהריקבון התחיל אצל המוכר, ואם אכן כך היה המקח בטל, אבל אם הוא לא יכול להוכיח שזה התחיל להיקרב אצל המוכר וכל שכן אם הקונה לא שמר על זה כמו שצריך אין המוכר חייב להחליפו. חתימה טובה.

....

דיני אכילה שתיה רחיצה סיכה ונעילת הסנדל ביום הכיפורים

מאת: הרב חגי אשר

אכילה ושתייה

א. אסור מן התורה, לאכול ולשתות ביום הכיפורים, ואפילו אכילה ושתייה מועטת מאד אסור, (ש"ע סימן תר"ב סעיף ה').

ב. מכיון שהתורה אסרה שתיה ביום הכיפורים ואפילו כמות מועטת, לכן אסור לרחוץ פיו במים ביוה"כ, ואף על פי שלבסוף מוציא מפיו את המים, מכל מקום חוששים שמעט מהמים יכנסו לגרונו, ויעבור על איסור תורה.

ג. והוא הדין שאסור ללעוס בפיו אוכל ולאכילו לקטן (על מנת להקל מעל התינוק את האכילה), חוששים שמא יבלע בגרונו משהוא המאוכל, ויעבור על איסור תורה.

רחיצה

א. אסור לרחוץ ביוה"כ בין במים חמים ובין במים צוננים, ואפילו להושיט אצבעו במים אסור. (ש"ע סימן תר"ג סעיף א').

ב. וכל זה הוא ברחיצה לשם תענוג, אבל אם היו ידיו או רגליו או שאר גופו מלוכלכים, מותר לרוחצם ולנקותם, וצריך להזהר שלא ירחץ אלא במקום המלוכלך בלבד, וכן כשנצרך לנקות תינוק ע"י רחיצה מותר כנ"ל.

ג. הקם משנתו בבוקר צריך ליטול ידיו שלוש פעמים לסירוגין כמו בכל בוקר, ויברך על נטילת ידיים, משום שאין כוונתו לתענוג, אלא להעביר רוח רעה מעל ידיו, אך יזהר שלא ליטול כל ידיו, אלא עד סוף קישורי אצבעותיו (דהיינו רק אצבעותיו בלבד, ולא כל ידו ואחוריו כף ידו).

ד. וכן יוצא מבית הכיסא יטול ידיו עד סוף קשרי אצבעותיו שלוש פעמים לסירוגין.

ה. והוא הדין כשרוצה להתפלל יטול ידיו עד סוף קשרי אצבעותיו, שיש בזה משום "הכון לקראת אלוהיך ישראל" ואינו לשם תענוג.

ו. כהן העולה לדוכן לנשיאת כפים, נוטל ידיו כהרגלו עד פרק הזרוע (רמ"א שם ס"ג ומשנ"ב שם).

ז. אסור לטבול במקוה טהרה ביוה"כ.

סיכה

א. אסור לסוך אפילו מקצת גופו, ואפילו שרוצה לסוך רק כדי להעביר את הזוהמא והלכלוך מגופו גם אסור (משום שבעצם הסיכה יש תענוג גדול יותר מרחיצה לנקיון שהתירו) (ש"ע סימן תר"ד סעיף א').

ב. לכן אסור ביוה"כ להשתמש בכל מיני אבקות ומוצרי קוסמטיקה לסוגיהם, משום שהכל בכלל איסור סיכה, ורבים מחמירים שאסור להתיז או למרוח על הגוף חומר ריחני נגד זיעה וכיוצא בזה. ודעת הגר"ע יוסף צ"ל והגרש"א זצ"ל להקל בתרסיסי נגד זיעה בלבד (חזו"ע, הלכות תשעה באב, עמ' רצה).

ג. חולה הנצרך לסוך גופו, יש לעשות שאלת חכם.

ד. כתבו האחרונים שבזמננו אין לסוך ולרחוץ את הידיים הקטנים ביוה"כ, וכן הוא המנהג, אלא אם כן יש צורך בזה משום לכלוך וכדומה (כמבואר בסעיף ב' לענין איסור רחיצה).

נעילת הסנדל

א. אסור לנעול סנדלים או נעלים העשויים מעור, ואפילו רק מצופים בעור אסור (ש"ע סימן תר"ד סעיף ב').

ב. מותר לנעול סנדלים או נעלים העשויים מגומי או בד, ואין לחוש למראית העינין שיאמרו שמא הולך עם נעלי עור, מכיוון שנפוץ הדבר ללכת עם נעלי גומי (דמוי עור) ואין חשש שיחשדוהו בזה (שם ואחרונים)

ג. מותר לעמוד על גבי כריות העשויים מעור (וכתב הרמ"א שהמחמיר תבוא עליו ברכה) אך בשעת התפילה כשמתפלל "שמונה עשרה", אסור לעמוד על גבי כרים וכסתות כלל, משום שנראה כמתנאה.

ד. החכם עיניו בראשו לקנות קודם יוה"כ נעלי גומי או בד, על מנת לצאת מידי ספק ושאלות מיותרות, ומ"מ אם אין לו נעלי גומי אלא רק נעלי עור ישאל חכם כיצד להתנהג.

ה. מותר לחגור חגורה העשויה מעור, וכן ללבוש בגדי עור וכל מה שאסרו הוא רק נעילת נעלים וסנדלים וכיו"ב.

ו. מותר להשתמש ביוה"כ במדרסים המצופים בעור.

ז. טוב לקנות לילדים הקטנים נעלי גומי שינעלו ביוה"כ, על מנת לחנכם במצוות יוה"כ, ועוד שאינו מזיק לבריאותם וגידולם (כמו איסור אכילה ושתייה וכדומה שפטורים הקטנים משום שמזיק לבריאותם).

בעוה"י יום ה' בין כסה לעשור ה'תשע"ה

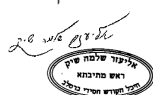
שלום וברכה אל יעקב עמרם ועקנין נ"י

לנכון קבלתי את מכתבך.

אין לך מושג איזה שמחה יש לי בזה שאתה מוציא כל שבוע את העלון "הליכות עולם" זה כל כך יפה שאי אפשר להתאר ולשער רק מי שרואה את זה, וכשמשווה את זה לעלונים אחרים, אזי על זה נאמר "זאת עליית על כולג'ה", כי זה מלא הלכות הנצרכים לחיי יום יום, ודיבורים מהתכלית הנצחית באופן נפלא מאד, ומי שיעזור לך במזמן ובטרחת יתברך מפי אל עליון, כי צריכים להדפיס כמה אלפים כל שבוע ולהפיצם על כל פנים בכל ריכוזי אנשי שלומינו היקרים, ואשרי מי שיגדב לך כל שבוע סכום כדוי להשתתף בהוצאות של הדפסה והפצת העלון "הליכות עולם".

יעזור הקדוש ברוך הוא שתוכל להוציא את זה ביתר שאת ביתר ענו, ובפרט חלק ההלכה שמוכרח להכנס בעולם, כי יש הרבה דברים קטנים שאדם מיקל בזה וכו', ובאמת זה כרוך עם איסורי דאורייתא וכו', הושבים שזה חומרה ולבסוף עוברים על איסורי דאורייתא, יעזור הקדוש ברוך הוא שיהיה לך את הכוחות הנפש להמשיך בזה, וכן יתברכו התורמים שיתרמו עבור הדפסת העלון "הליכות עולם", ונזכה להיות ממוכי הרבים אשר הזכות הזה ילך לפנינו.

המאחל לך חתימה טובה

לקוראים היקרים

העלון "הליכות עולם" שאתם קוראים הוא בא מכספכם בלבד!

עזרתכם ותרומתכם היא זו שמסייעת להדפסת העלון ולזיכוי הרבים

היה שותף במצווה יקרה זו

לתרומות נא להתקשר: 054-8420743 (הרב יעקב ועקנין)